

Notat fra foredrag den 15. marts 2017 om "Søfart og slægtsforskning".

Formand Karl Erik Hansen bød velkommen til aftenens foredragsholder museumsinspektør Torbjørn Thaarup (T.T) fra "M/S Museet for Søfart" i Helsingør og til de 32 fremmødte medlemmer fra Slægt og Data/DIS-Aalborg. Dette var denne sæsons sidste foredrag.

T.T. fortæller, at han er historiker og geograf og ansat på "Museet for Søfart", som åbnede i 2013, og som ligger i Helsingør Havn omkring en gammel tørdok fra 1892. Vinderen af arkitektkonkurrencen blev i øvrigt den senere berømte danske arkitekt Bjarke Ingells med tegnestuen BIG.

T.T. orienterede om, at foredraget var i 2 dele:

1. del: "Hvordan var livet for vores forfædre til søs" bygger på billeder,
2. del: "Hvordan kan vi finde frem til dem" er hjemmesider til brug i slægtsforskning.

1.del:

Billederne er af mandskaber, portrætter, forskellige skibe og også af dem, der uden at være på havet, havde kontakt med søfarten, f.eks. billeder af Kvæsthusbroen med handlende og Københavns Havn med B&W.

Første billede er en kinafarer fra 1700-tallet iklædt dyrt silketøj. For at få et indtryk af kinasejlerne anbefales at læse "Kaptajnfrue Dorothea Nissens dagbøger fra Kinakysten 1863-1867" fra Åbenrå Søfartsmuseum. Det var ikke kun søfolk, men også købmænd, der sejlede med Kina-skibene, og om disse, købmændene, er en kollega til T.T., Benjamin Asmussen, i gang med en ph.d. afhandling.

Nogle billeder fortæller f.eks. noget om sømændenes påklædning. I den civile handelsflåde havde kun officererne uniform, mens det øvrige mandskab brugte eget arbejdstøj. Yngste medlem sad gerne forrest på billedet med skibets redningskrans. Har man familie billeder af slægtninge i matrostøj er det fra skole- eller orlogsskibe. (For øvrigt er skoleskibet Viking nu Restaurant i Gøteborg.) De mange mandskabsbilleder skyldtes det nære samvær, der blev om bord.

Fællesskabet var på trods af klasseskel – anderledes end i industrien. Filmen "Martha" anbefales for at få et godt indtryk af livet til søs.

Andre billeder er f.eks. af de forskellige skibe her nævnt i tilfældig rækkefølge: sejlskibe, dampskibe, fregatter, barker, carolinere/coastere og tankskibe. Vedr. tankskibe var livet meget anderledes, idet disse ikke kom i havn, og mandskabet fik "kuller". Generelt kan siges om livet til søs nu til forskel fra tidligere, at udetiden er meget kortere dvs. uger i stedet for år, under 10 % af tiden ligger skibene i havn, og alkohol er nu forbudt.

Inden 2. del kaffepause med som sædvanligt Birthe Hansens dejlige hjemmebag.

2. del:

Følgende hjemmesider blev vist:

skippere.dk

danske fyrtårne

jmarkussen.dk

forsvarsgalleriet.dk

vragguiden

snesejler.dk

oldenborgbusiness.dk

mfs.dk

Andet end hjemmesider:

Mandskabslister over Kinasejlere findes på Rigsarkivet i København,

Mandskabslister fra "Norden" findes på Museet for Søfart i Helsingør,

A.P. Møller har deres mandskabslister,

Lauritzen har ikke mandskabslister,

"Museet for Søfart" har stikordsregister, der refererer til avisudklip,

Positionslistor og "Dansk Søfartstidende",

Logbøger findes ikke - der er ikke krav om, at de skal gemmes. Gemmes gerne i 5 år.

Fiskerisøfart findes ikke på Museet for Søfart i Helsingør – der henvises til Esbjerg, Fanø og Marstal.

Man er på Museet i Helsingør gerne behjælpelig med f.eks. typebestemmelse af skibe, portrætter, billeder af mandskaber, men også interesseret i navne på mandskaber, hvis vi har kendskab til nogle.

Foredraget sluttede præcist kl. 20.55.

Formand Karl Erik Hansen afsluttede bl.a. med henvisning til opfølgingsmøde på foredraget onsdag den 22. marts kl. 14.00 på Stadsarkivet. Orientering om planlægning af møde for interesserede vedr. indtastning af arkivalier var også med i afslutningen.

Ann-Elisabeth Lose.